

Győri Ítéltábla

Pf.I.20.023/2022/4.

A Győri Ítéltábla a Kummer Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kummer Ákos ügyvéd, cím5) által képviselt Felperes1 (cím2) felperesnek a Dr. Kovács Lóránd (cím7) ügyvéd által képviselt Alperes1 (cím1) I.r és Alperes2 (székhelye: cím3; fióktelepe: cím1) II.r alperesek ellen sajtóhelyreigazítás iránt indított perében a Székesfehérvári Törvényszék 2021. december 21. napján kelt 9.P.20.316/2021/13. számú ítélete ellen az I-II.r alperesek által 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles a II.r. alperes megfizetni a felperesnek 15 (tizenöt) napon belül 12.700, (azaz tizenkettőezer-hétszáz) forint másodfokú perköltséget.

Köteles a II.r. alperes megfizetni az állam javára az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 48.000,- (azaz negyvennyolcezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélettel szemben fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság az ítéletében kötelezte az I.r alperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő 5 napon belül, egyrészt az általa szerkesztett www.internetesportall.hu portálon a 2021. október 29. napján megjelent „Óriási a feszültség a pártban, eltávolítanak politikus1t a párt éléről” című cikk alatt, a szöveg előtt elhelyezve, amíg a cikk a honlapon megtalálható, de legalább 30 napig tegye közzé az alábbi helyreigazgató közleményt; másrészt a www.internetesportall.hu kezdőoldalára 24 órán keresztül az eredeti cikk megjelenési helyével azonos helyen és betűszedéssel önálló hírként „Helyreigazítás az >> Óriási a feszültség a pártban, eltávolítanak politikus1t a párt éléről << című cikk miatt” címmel tegyen közzé felhívást, és arra kattintva tegye közzé az alábbi közleményt:

„Helyreigazítás:

A 2021. október 29. napján >> Óriási a feszültség a pártban, eltávolítanák a politikusokat a párt éléről << címmel megjelent cikkben valótlanul állítottuk, hogy a párt több politikus is politikus pártelnök lemondását követelte, és szervezkedni kezdtek politikus ellen”

[2] A bíróság kötelezte a II.r alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 66.000,- (hatvanhatezer) forint + ÁFA, összesen 83.820,- (nyolcvanháromezer-nyolcszázhusz) forint perköltséget, a Magyar Államnak pedig 36.000,- (harminchatezer) forint feljegyzett illetéket.

[3] Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy az alperesek az ellenkérelmükben csupán általánosságban hivatkoztak arra, hogy az Smtv. 12. §-ában foglalt feltételek nem állnak fenn, mert a felperes által sérelmezett közlés valós. Az általuk közzétett információ forrásaként tanúlt nevezték meg és kérték az érdemi tárgyalás elhalasztását, valamint indítványozták tanú tanúkénti meghallgatását annak pontos megjelölése nélkül, hogy a tanú milyen tényekről tehet nyilatkozatot. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint ez a bizonyítási indítvány nem felelt meg a Pp. 275. § (1) bekezdésében foglalt követelménynek, így a tanú meghallgatását mellőzte.

[4] Kiemelte továbbá, hogy az alperesek jogi képviselője a megismételt perfelvételi tárgyaláson szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg, perfelvételi nyilatkozatot nem tett, a védekezést megalapozó tényeket a fentieknél részletesebben nem adta elő. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint ezért az alperesek ellenkérelme hiányos tartalmú maradt. Álláspontja szerint nem lett volna elegendő ugyanis arra hivatkozni, hogy a felperes által sérelmezett közlés valós, hanem egyértelműen elő kellett volna adni és a per során az alpereseknek bizonyítaniuk is kellett volna, hogy a párton belül kik, mikor, hol, milyen formában követelték politikus lemondását, illetve kik, mikor, miként, milyen formában kezdtek el szervezkedni a pártelnök ellen. Rögzítette, miszerint a felperes a perfelvételi tárgyaláson tett nyilatkozatában helytállóan hivatkozott arra, hogy a védekezés alapjául szolgáló tényeket kellő részletességgel az alperesek kötelesek előadni, mely konkrét, megjelölt tények igazolására rendelhető el tanúbizonyítás és nem a tanúvallomás tartalma szolgál a tényállítások kiegészítésére. A törvényszék a perfelvételi tárgyalás elmulasztása miatt a Pp. 203. § (2) bekezdés b) pontja alapján úgy tekintette, hogy az alperesek az ellenkérelmük megalapozásához nem kívánnak, illetve nem tudnak további tényállítást, bizonyítékot vagy bizonyítási indítványt előterjeszteni és a bíróság döntött a perfelvétel lezárásáról.

[5] Az alperesek a meghallgatni indítványozott tanút a tárgyalásra nem állították elő, az érdemi tárgyalás elhalasztásának a Pp. 498. § (1) bekezdés a) pontjában írt feltételei nem álltak fenn. Kiemelte a bíróság, hogy tanú 2021. szeptember 30-i facebook bejegyzése önmagában nem valószínűsíti, hogy tanú tanúvallomása az írásbeli ellenkérelemben foglalt védekezésben előadottak igazolására alkalmas, azaz alá tudja támasztani a cikkben szereplő sérelmezett tényállítások valóságát, mert tanú már viszonylag hosszabb ideje nem tagja a pártnak, nem minősül a párton belüli ismert politikusnak, közvetlenül nem érintett, tehát ő maga nem követelhette a párton belül a felperes lemondását, nem kezdhett szervezkedni ellene és a párt belső szervezetére, folyamataira való rálátása is megkérdőjelezhető.

[6] Utalt arra, hogy a Pk. 14. számú állásfoglalás I. pontja szerint az olyan sajtóközlemény valóságát is általában a sajtószerv köteles bizonyítani, amely híven közli más személy tényállításait, nyilatkozatait, vagy átveszi más szerv (sajtószerv) közleményét. Kiemelte, hogy a BDT2020. 4129. számú döntésben kifejtettek szerint sajtóhelyreigazítási perben a sajtószerv a valótlan tényállítás híresztelése miatt felelősségét nem háríthatja arra való hivatkozással, hogy mástól származó információt közöl. A sajtóhelyreigazítást a mástól szerzett értesülések továbbadása, közlése, híresztelése is lehetővé teszi, akár az olyan valótlan tartalmú sajtóközlemény miatt is, amely egyébként híven közli más személy tényállítását, nyilatkozatát.

[7] Az elsőfokú bíróság ezért a tanúbizonyítás elrendelését a Pp. 276. § (4) bekezdés a) pontja alapján mellőzte, mivel az alperesek a bizonyítási indítványukat nem a Pp-ben foglaltaknak megfelelően terjesztették elő és megállapította, hogy az I.r alperes a perben a tényállítási illetőleg bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, így a kereseti kérelemben írtakkal egyezően a sérelmezett közlésekkel kapcsolatosan az I.r alperest helyreigazítás közlésére kötelezte a Pp. 499. § (1) bekezdése alapján, figyelemmel arra is, hogy az alperesek a közzététel felperes által kért módját nem ellenezték és hogy a felperes a valós tények megjelölését a közleményben külön és kifejezetten nem kérte (Pp. 496. § (4) bekezdés b) pont).

[8] Az ítélet ellen az I. és II.r alperesek fellebbeztek, kérték az ítélet Pp. 381. §-a alapjáni hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását.

[9] A felülbírálati jogkört a Pp. 369. § (1) bekezdésére alapították.

[10] Előadták, hogy az elsőfokú bíróság tévesen ítélte meg az alperesi tanúbizonyítási indítvány előterjesztését és megsértette a Pp. 275. § (1) bekezdésében foglaltakat.

[11] Az elsőfokú eljárásban az alperes valószínűsítette a tanúvallomás bizonyításra való alkalmasságát és valószínűsítette, hogy az általa kért tanú a perben sérelmezett közlés (miszerint azon közlés, hogy a pártl több politikusa is a felperesi pártelnök lemondását követelte és szervezkedni kezdtek a felperes ellen) valóságát alá tudja támasztani. Megjelölték, hogy a tanú egy az egyben a vitatott tényekre fog nyilatkozni, vagyis arra, hogy a pártl több politikusa is a felperesi pártelnök lemondását követelte és szervezkedni kezdtek a felperes ellen.

[12] Tévedett az elsőfokú bíróság abban, hogy az alperesnek a tanú meghallgatására irányuló indítványában meg kellett volna jelölni azt, hogy a tanút mit fog mondani, hogy párton belül kik, mikor, hol, milyen formában követelték politikusl lemondását, illetve, hogy kik, mikor, miként, milyen formában kezdtek el szervezkedni a pártelnök ellen. Azzal, hogy az alperesek a Pp. 498. § (2) bekezdés b) pontja alapján valószínűsítették, hogy az általuk felajánlott bizonyítás alkalmas és eredményes lehet a védekezésben előadottak igazolására, önmagában eleget tettek perbeli kötelezettségüknek. Az alpereseknek konkrétan arra, hogy a tanú a tanúvallomásában majd milyen nyilatkozatot tesz, milyen személyeket fog megjelölni,

akik a felperessel szemben szervezkedtek a Pp. 275. § (1) bekezdés alapján nem kell tényelőadást tennie, hiszen ezen tényekre majd a tanú fog tanúvallomásában nyilatkozni.

[13] Tévedett az elsőfokú bíróság abban is, hogy tanúl facebook bejegyzése nem valószínűsíti, hogy tanúl tanúvallomása az írásbeli ellenkérelemben foglalt védekezésben előadottak igazolására alkalmas, azaz alá tudja támasztani a cikkben szereplő sérelmezett tényállítások valóságát. Ezzel szemben a bejegyzésből egyértelműen megállapítható és egyben életszerű is az, hogy a pártlótól kilépett tanúl kapcsolatban áll a pártl jelenlegi irányvonalával és eseményeivel szemben elégedetlenkedő politikusokkal, mely körülményre tanúvallomásával is tudott volna nyilatkozni.

[14] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság alaptalanul mellőzte az alperesi bizonyítási indítványt, ezáltal megsértette a Pp. 498. § (2) bekezdés b) pontját, a Pp. 276. § (5) bekezdését, a tanúvallomás mellőzésének indokolása pedig alaptalan és téves következtetéseken nyugszik.

[15] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítéletnek a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyását kérte, valamint a II.r alperesnek a másodfokú eljárásban felmerült felperesi perköltség megfizetésére történő marasztalását.

[16] Előadta, hogy nem helytálló az alperesek azon fellebbezési hivatkozása, hogy valószínűsítették volna a felkínált tanúvallomás bizonyításra való alkalmasságát, amint azt sem, hogy valószínűsítették volna, hogy az általuk meghallgatni indítványozott tanú a perben sérelmezett közlés valóságát alá tudja támasztani. Ehhez pedig nem elég pusztán állítani, hogy a tanú egy az egyben a vitatott tényekre fog nyilatkozni, hanem elő kell adni, milyen kapcsolatban van a tanú azokkal az információkkal, amelyekre a perben sérelmezett állítást a sajtószerv alapította, amit az alperesek nem tettek meg. A törvényszék azt várta el és ezt a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően tette, hogy az alperesek maguk tegyenek a perfelvétel körében olyan tényelőadást, amelyet egyrészt tanú a vallomásával tud igazolni, másrészt a felperes adott esetben meg tud bizonyítani eszközökkel cáfolni. Olyan perfelvételi nyilatkozat alátámasztására lehet ugyanis csak bizonyítást felvenni, amely nem csak igazolható, de adott esetben cáfolható is, tehát – amint azt helyesen tartalmazzák az elsőfokú ítélet [23]-[24]. bekezdései – amely kapcsán az ellenérdekű fél is meg tudja tenni még a perfelvételi szakban az annak cáfolatára szolgáló bizonyítási indítványait. Mindennek azért van komoly jelentősége, mert ha az alperesek teljes mértékben általánosságában megtett perfelvételi nyilatkozata után az elsőfokú bíróság elrendelte volna a tanú meghallgatását, arra nézve volt-e olyan politikus, aki a felperes lemondását követelte és szervezkedni kezdett ellene és ő erre megnevezett volna akár csak egy személyt, úgy a tanú konkrétumokat tartalmazó állításával szemben nem, hogy utólagos bizonyítással nem tudott volna élni a Pp. 498. § (1) bekezdésének utolsó mondata értelmében, de az 501. § (3) bekezdése szerint még perújítással sem, ha adott esetben az derült volna ki, hogy a megidézni kívánt tanú az erre irányuló figyelmeztetés ellenére hamis tanúvallomást tett. Az indítvány teljesítése elvágtat volna a felperest a saját állítása igazolásának lehetőségétől, megsértve ezzel a fegyveregyenlőség a fair eljárás követelményét.

[17] Az alperesek azt várták el a tanútól és arra irányult a meghallgatására való indítványuk, hogy a hiányos tartalmú ellenkérelmüket mintegy kipótolva helyettük tegyen

perfelvételi nyilatkozatot a tanú már az eljárás érdemi szakaszában. Nekik még a perfelvétel lezárása előtt elő kellett volna adniuk és a per során bizonyítani tartoztak volna, hogy a párton belül kik, milyen, milyen formában követelték a lemondását a felperesnek, illetve kezdtek ennek érdekében szervezkedni a felperes ellen.

[18] A védekezés alapjául szolgáló tényeket kellő részletességgel az alperesek lettek volna kötelesek előadni és az ilyen módon előadott és kellő konkrétsággal megjelölt tények igazolására lett volna elrendelhető tanúbizonyítás. A tanúvallomás tartalma nem szolgálhat a perfelvételi szakban megtett tényállítások kiegészítésére, amint azt az alperesek nyilvánvalóan el akarták érni.

[19] Ily módon az alperesek konkrét védekezést nem terjesztettek elő és egyáltalán nem adtak elő olyan tényadatokat, amelynek igazolását bármi valószínűsítette volna. Pusztán feltételezésre alapították indítványukat, márpedig feltételezésekre alapítva bizonyítást elrendelni, hogy az majd esetleg alátámaszthatja az alperes által írtakat nem lehet. Nem volt alkalmazható a perbeli esetben a Pp. 498. § (2) bekezdés a) pontja és bizonyítás végett nem is lehetett elhalasztani az érdemi tárgyalást, sőt amennyiben ezt tette volna a törvényszék akkor vétett volna súlyos, az ügy érdemének befolyására is alkalmas eljárási hibát.

[20] A Pp. 190. § (2) bekezdés a) pontja értelmében, ha a perfelvételi tárgyalást elmulasztja valamely fél és az megtartásra kerül, úgy kell tekinteni, hogy a mulasztó fél a megjelent fél tárgyaláson tett tényállításait nem vitatja, kivéve, ha ezekkel ellentétes nyilatkozatot tett. A felperesi jogi képviselő az alperesi ellenkérelemre reflektálva jegyzőkönyvbe nyilatkozta, hogy tanúlnak kifejezetten rossz a viszonya a párttal, politikusaikkal és semmilyen információja nincsen a belső folyamatokról, nem nevezhető párközelről forrásnak, különösen nem áll kapcsolatban a párt jelenlegi irányvonalával. Ezt a tényállítást tehát nem vitatottnak kellett tekinteni és már ezért is el kellett utasítani tanút meghallgatására tett alperesi indítványt. Nem életszerű, hogy tanúlnak a pártból való távozását követően több mint három évvel a pár belső folyamataira bármilyen rálátása lenne, bármely párton belüli politikus neki ebben a körben bármilyen információt adott volna.

[21] Az alperesek tehát nem terjesztettek elő olyan bizonyítási indítványt az ügyben, amelynek fogantatása, különös tekintettel a Pp. sajtóhelyreigazítási eljárásokra előírt speciális szabályaira elrendelhető lett volna. Az lett volna jogszabálysértő, ha a tanút az elsőfokú bíróság meghallgatja.

[22] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül elbírálva megállapította, hogy a fellebbezés nem alapos.

[23] Az alperesek a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (1) bekezdése szerinti körben határozták meg, az ítéltábla az elsőfokú bíróság eljárásának szabályszerűségét vizsgálhatta (Pp. 370. § (1) bekezdés).

[24] A konkrét eljárási szabálysértést abban jelölte meg az alperesi oldal, hogy tanút meghallgatására vonatkozó indítványát a bíróság törvénysértően mellőzte.

[25] A peradatok alapján megállapítható, hogy az alperesi képviselő határozott tényelőadást tett arra, hogy a sérelmezett közlésekre vonatkozó információja a megnevezett tanútól származik. Ugyanakkor nem jelölték meg az alperesek, hogy konkrétan az adott párton belül kik, mikor, hol, milyen formában követelték politikus1 lemondását, illetve, hogy kik, mikor, miként, milyen formában kezdtek el szervezkedni a pártelnök ellen.

[26] Elégtelen annak előadása – és ekörben tanú1 meghallgatásának indítványozása - , hogy a sérelmes közlés tanú1 állításaira alapozták, indítványt kellett volna tenniük magának a közlésnek a valóságtartalma igazolására (Pk.14.Sz.Áf.1 pont).

[27] A sajtóhelyreigazítási eljárásban a Pp. 497. § (2) bekezdése szerint az alperes az érdemi ellenkérelmet legkésőbb a perfelvételi tárgyaláson előterjesztheti ugyan, a Pp. 498. § (1) bekezdése alapján azonban a bíróság az érdemi tárgyalását a perfelvételi tárgyalást követően nyomban megtartja. Bizonyítás felvételének csak a nyomban rendelkezésre álló bizonyítékok alapján van helye. A 498. § (2) bekezdése szerint az érdemi tárgyalást akkor lehet elhalasztani, ha ezt valamelyik fél kéri és legalább valószínűsíti, hogy az általa kért bizonyítás alkalmas és eredményes lehet védekezése alátámasztására. A jelen esetben az alperes nem tette lehetővé azt a hiányos bizonyítási indítványa okán, hogy a felperes a saját kereseti kérelmében állított tényelőadásának bizonyítására megtegye a szükséges, bizonyítási érdekkörébe tartozó indítványokat, nevezetesen nem jelölte meg azokat a személyeket, akiktől az általa meghallgatni kért tanú a hiteles információkat kapta. Ezzel a felperest elvágtá azon lehetőséget, hogy a perfelvételi szakban bizonyítási indítványt terjesszen elő. Az alperesi bizonyítási indítványnak meg kellett volna jelölnie, hogy a tanú a felperesi párt mely tagjától szerezte az általa megbízhatónak és tényszerűnek tartott információt abból a célból, hogy a felperes is olyan helyzetbe kerüljön, ami alapján a saját tényállításainak, jogállításainak és jogi érvelésének alapjául szolgáló bizonyítási indítványokat kellő időben a sajtóhelyreigazítási perekből adódó szabályokat is figyelembe véve megtegye.

[28] Helyes az a felperesi hivatkozás, hogy a sajtóhelyreigazítási perben a Pp. 498. § (1) bekezdése alapján utólagos bizonyításnak, illetve a Pp. 501. § (3) bekezdése alapján pedig perújításnak nincs helye.

[29] Sajtóhelyreigazítási perben nem elfogadható az általános tanúbizonyításra tett indítvány. Az alpereseknek meg kellett volna jelölniük, hogy mennyiben és milyen eredményt várnak a bizonyítástól. A tanú milyen módon van kapcsolatban a perben releváns információkkal. Szükséges az alperesnek valószínűsítienie az eredményességet a Pp. 498. § (2) bekezdés a) pont szerint, amelynek mindenképpen többnek kell lennie a személy megnevezésénél. A perkoncentráció elve a felek eljárástámogatási kötelezettségének elve, a peranyag szolgáltatási kötelezettség elve továbbá a Pp. 496. § (1) bekezdésében írt speciális szabályok összevetése alapján az állapítható meg, hogy sajtóhelyreigazítási perben nem teljesíthető olyan bizonyítási indítvány, amelyre vonatkozóan az ellenérdekű fél teljeskörűen nem tudja nyilatkozatát, bizonyítási indítványait előterjeszteni.

[30] Helyesen rögzítette azt is az elsőfokú bíróság, hogy a védekezés alapjául szolgáló tényeket kellő részletességgel az alperesek kötelesek előadni, hogy konkrét, megjelölt tények igazolására rendelhető el tanúbizonyítás és nem a tanúvallomás tartalma szolgál a tényállítások kiegészítésére.

[31] A fentiekre tekintettel tehát az elsőfokú bíróság eljárása megfelelt a Pp. 275. § (1) bekezdésének, a Pp. 498. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak szem előtt tartásával okszerűen döntött akként, hogy a Pp. 276. § (5) bekezdése alapján a tanú meghallgatására irányuló bizonyítási indítvány teljesítését mellőzte és ezt megfelelően megindokolta.

[32] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 382. §-a értelmében helybenhagyta.

[33] Az eredménytelenül fellebbező II.r alperesi kiadó a Pp. 83. § (1) bekezdése, 81. § (5) bekezdése és 499. § (1) bekezdése köteles a felperes másodfokú perkötségének a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alapján a jogi képviselő által felszámított költség viselésére, valamint az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. § (1) bekezdés f) pontja alapján feljegyzett illeték megfizetésére.

Győr, 2022. február 25.

Dr. Lezsák József sk.

Dr. Sarmon Hedvig sk.

Dr. Molnár Andrea sk.

a tanács elnöke

bíró

bíró

előadó bíró